

Utkast till lagrådsremiss Ett fönster av möjligheter – stärkta rättigheter för barn och vuxna i skyddat boende

Remiss från Socialdepartementet
Remisstid den 15 december 2022

Förslag till beslut

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.
Remissen besvaras med hänvisning till vad som sägs i stadens promemoria.

Föredragande borgarrådet Alexander Ojanne

Sammanfattning av ärendet

I utkast till lagrådsremiss, Ett fönster av möjligheter – stärkta rättigheter för barn och vuxna i skyddat boende, lämnar Socialdepartementet förslag som syftar till att förbättra skyddet och stödet till personer som behöver skyddat boende och stärka barnrättsperspektivet för barn som följer med en vårdnadshavare till ett skyddat boende.

Det föreslås bland annat att skyddat boende ska regleras i socialtjänstlagen (2001:453) som en boendeinsats till den som behöver stöd och skydd till följd av hot, våld eller andra övergrepp. Barn som följer med en vårdnadshavare till ett skyddat boende ska bedömas och beviljas insatsen individuellt och socialnämnden ska ansvara för att tillgodose barnets behov av stöd- och hjälpinsatser.

Vidare föreslås att det ska krävas tillstånd från Inspektionen för vård och omsorg för att få driva verksamhet i form av skyddat boende. I utkastet föreslås också bestämmelser för att tydliggöra elevers rätt att gå i skola när de vistas i skyddat boende.

Lagändringarna föreslås träda i kraft i juli 2023.

Socialdepartementet har remitterat förslaget till Stockholms stad för yttrande.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, socialnämnden, Farsta stadsdelsnämnd, Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd och Södermalms stadsdelsnämnd.

Stadsledningskontoret välkomnar att barnets perspektiv och rättigheter tydligt lyfts i utkastet till lagrådsremiss men lyfter också farhågor kring några av förslagen.

Socialnämnden är positiv till att barnets rättigheter lyfts tydligt. Förslaget att skyddat boende ska regleras i SoL, definieras juridiskt och vara tillståndspliktigt välkomnas. Nämnden lyfter att den föreslagna regleringen kan höja tröskeln för att en våldsutsatt vårdnadshavare ska söka sig till ett skyddat boende då beslutsprocessen kring en omedelbar placering av det medföljande barnet kan skapa osäkerhet och oförutsägbarhet.

Farsta stadsdelsnämnd ställer sig positiv till lagförslagen då de främjar barns och vuxnas behov av skydd och barns rättigheter.

Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd ställer sig överlag positiv till förslagen då de främjar barnperspektivet. Dock framhåller man att det kommer att finnas ett behov av tydliga instruktioner och vägledning i hur dessa beslut ska fattas. Det kommer att krävas samsyn mellan olika verksamheter då frågor kring våld i nära relationer är komplexa.

Södermalms stadsdelsnämnd lyfter att förslagen kan förbättra skydd och stöd till personer som är i behov av skyddat boende. Förslagen kan även stärka barnrättsperspektivet för barn som följer med till ett skyddat boende.

Föredragande borgarrådets synpunkter

Äntligen tydliggörs det att samhället har ett ansvar för att säkerställa skydd och stöd för den som har utsatts för våld i nära relationer. Jag välkomnar att skyddat boende regleras i socialtjänstlagen och att man tydliggör att barns rätt till skola under tiden de vistas på skyddat boende.

När det gäller utbildning går det inte att nog understryka skolans betydelse som skyddsfaktor för att barn ska klara sig i livet med god hälsa och egen försörjning. Stockholms arbete med Lärteam kan vara intresse för andra kommuner. När skyddsnivån gör att vanlig skola inte är ett alternativ kan Lärteam undervisa på plats i det skyddade boendet. På så sätt kan samhället säkerställa att alla barns rätt till skola tillgodoses.

Stadsledningskontoret har på ett förtjänstfullt sätt redogjort för de utmaningar som finns med flera av förslagen. Det är viktigt att man beaktar farhågorna och säkerställer att förslagen inte leder till att färre söker skydd. Till exempel är det bra att socialnämndens ansvar för att tillgodose barnets behov av stöd- och hjälpinsatser tydliggörs genom att barnet beviljas en egen insats när den följer med en vårdnadshavare till ett skyddat boende. Men om det innebär att våldsutsatta avstår från att söka skydd för att de är rädda för att socialnämnden inte kommer att bevilja barnet en placering har syftet med att förbättra skyddet misslyckats.

Det är bra att det ska krävas tillstånd för att få driva verksamhet i form av skyddat boende. På så sätt kan kvaliteten i stödet till barn och vuxna i skyddat boende stärkas. Men förslaget får inte leda till att en fungerande verksamhet i civilsamhället slås

sönder. Sveriges kvinnojourer har byggts upp av tusentals frivilliga krafter. Jourerna har erbjudit ett skydd och stöd för kvinnor och barn som utsatts för våld. De ideella jourerna bygger på viktiga kvaliteter som behöver framhållas. Det är kvaliteter som att verksamheterna är lågröskelalternativ för utsatta kvinnor och barn. Många upplever att kvinnojourerna är en frizon då offentliga myndigheter inte är närvarande i den dagliga verksamheten, vilket gör det lättare att ta och få kontakt. En annan kvalitet är att volontärverksamheten i jourerna tillför en bred kompetens och erfarenhet från många yrken och samhällsfunktioner. Min förhoppning är att man tar hänsyn till de ideella jourernas särskilda och unika kvaliteter.

Förslagen kommer att ha stor ekonomisk påverkan på kommuner och det är viktigt att staten kompenserar kommunerna när förslagen realiserar.

Stockholm den 7 december 2022

Alexander Ojanne

Bilaga

Remissen - Utkast till lagrådsremiss Ett fönster av möjligheter – stärkta rättigheter för barn och vuxna i skyddat boende, dnr KS 2022/960-1.2

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Särskilt uttalande av borgarråden Christofer Fjellner och Andréa Hedin (båda M) och borgarrådet Jan Jönsson (L) enligt följande.

Behovet av tydligare och moderniserade regler för barns rättigheter vid placering på skyddat boende har varit känt under en längre tid och frågorna har utretts flera gånger utan att någon lagstiftning har kommit till stånd. Det är därför viktigt att detta inte blir ytterligare ett slag i luften.

Lagrådsremissen föreslår dels en lagreglering av skyddat boende som socialtjänstens insats, dels att barn som placeras i skyddat boende utanför den egna kommunen ska ha rätt till förskola i den mottagande kommunen. Därutöver föreslås också att endast den ena vårdnadshavarens samtycke ska krävas för att låta barnet byta skola eller förskola när ett barn hamnar på skyddat boende. Vi välkomnar dessa förslag.

Det är rätt och viktigt att barnet nu blir ett eget subjekt för socialtjänsten. Det är dock oerhört viktigt att inte separata bedömningar görs av barnets behov som medför att en våldsutsatt moder skiljs från sina barn vid placering på skyddat boende. Om modern, men inte barnet, bedöms som våldsutsatt finns risk att modern placeras på skyddat boende medan barnet bor kvar hos den våldsutövande fadern. Det kommer med stor sannolikhet leda till att modern inte vill bo på skyddat boende av rädsla för att barnet självt ska bli utsatt för våld av fadern. Denna risk behöver undanröjas i förslaget till ny lagstiftning.

Det är bra att det kommer att krävas tillstånd för att bedriva skyddat boendeverksamhet, eftersom det kommer in fler och fler privata aktörer på marknaden och det kan vara livshotande om skyddade boenden bedrivs av oseriösa eller till och med kriminella aktörer. Likväl behöver de ideella tjej- och kvinnojourernas boenden värnas. Här bör förtydligas att kommunerna, utan krav på upphandling, ska kunna sluta IOP eller andra samarbetsavtal med dessa kvinnojourer.

De senaste åren har det blivit allt tydligare att barn som hamnar på skyddat boende måste få en lagfäst rätt till utbildning, att deras behov måste uppmärksammas mer samt att samhället måste göras mer medvetet om hur viktig skolgången är även för dessa barn. Idag erbjuder lärteamet i Stockholms stad en och en halv timme undervisning per dag. Det är visserligen mer än de noll timmar undervisning som erbjuds i de flesta andra kommuner, men det är inte på långa vägar tillräckligt. Vi anser att barnen har rätt till undervisning så nära full skolgång som möjligt. Lärteamet i Stockholm bör utökas och digitala lösningar bör användas för att möjliggöra för barn och unga på skyddade boenden att följa sin ordinarie undervisning på distans. Tyvärr har vi många gånger mött en uppfattning av att barn på skyddade boenden inte skulle klara av att gå i skolan mer än någon timme per dag p.g.a. den tidigare våldsutsattheten. För denna uppfattning finns inget som helst stöd vare sig i forskning eller i statistik. Tvärtom är just barn som utsatts för trauma och andra uppslitande händelser i särskilt stort behov av den fasta struktur som skoldagen erbjuder. De gagnas inte heller av att hamna efter flera månader i undervisningen, då detta senare kan leda till stora svårigheter att komma ikapp med skolmisslyckande som följd längre fram i livet.

Kommunstyrelsen

Särskilt uttalande av Christofer Fjellner, Annika Friberg och Jonas Nilsson (alla M), Jan Jönsson (L) och Karin Ernlund (C) med hänvisning till Moderaternas och Liberalernas gemensamma särskilda uttalande i borgarrådsberedningen.

Ersättaryttrande av Nike Örbrink (KD) med hänvisning till Moderaternas och Liberalernas gemensamma särskilda uttalande i borgarrådsberedningen.

Ärendet

Utkastet till lagrådsremiss innehåller förslag som syftar till att förbättra skyddet och stödet till personer som behöver skyddat boende och stärka barnrättsperspektivet för barn som följer med en vårdnadshavare till ett skyddat boende.

Skyddat boende förs in i socialtjänstlagen

I utkastet föreslås att skyddat boende ska regleras i socialtjänstlagen (2001:453), SoL, som en boendeinsats till den som behöver stöd och skydd till följd av hot, våld eller andra övergrepp. Det innebär att även den som behöver skydd till följd av hot, våld och andra övergrepp från någon annan än en närstående eller tidigare närstående person omfattas. Det kan till exempel handla om personer som utsätts för hedersrelaterat våld av någon annan än en närstående, personer i prostitution eller som är offer för människohandel samt personer som är avhoppare från kriminella miljöer. I dag är den grupp som har utsatts av närstående eller tidigare närstående den absolut största gruppen av dem som vistas i skyddat boende och det är även som en insats till den gruppen som begreppet skyddat boende ofta har använts. Kommunen ska vidare se till att det finns tillgång till skyddade boenden och insatsen ska beviljas efter behovsbedömning. Socialnämnden ska också upprätta en vårdplan för dem som vistas i skyddat boende och en genomförandeplan för barn och unga.

Barn bör beviljas en egen insats vid vistelse i skyddat boende

I utkastet föreslås att barn som följer med en vårdnadshavare till ett skyddat boende ska få en individuell behovsbedömning och kunna beviljas insatsen skyddat boende individuellt. Beslut om placering ska kunna fattas akut. Socialnämnden ska också ansvara för att tillgodose barnets behov av stöd- och hjälpinsatser samt för att följa upp barnet såväl under som efter vistelsen i det skyddade boendet, på samma sätt som i dag gäller för barn som placeras utanför det egna hemmet i andra former av boenden.

Ny lag med särskilda bestämmelser om placering av barn i skyddat boende när samtycke saknas från den andra vårdnadshavaren

När det finns samtycke från båda vårdnadshavarna ska placeringen av barnet enligt utkastets förslag göras med stöd av socialtjänstlagen. Saknas samtycke från den vårdnadshavare som barnet inte placeras tillsammans med föreslås socialnämnden, efter ansökan hos förvaltningsrätten, kunna placera barnet i ett skyddat boende med stöd av en ny lag. Det gäller under förutsättning att det finns en risk för barnets säkerhet eller hälsa. Utgångspunkten vid riskbedömningen bör vara att om vårdnadshavaren bedöms ha ett behov av skydd och därmed beviljas skyddat boende så har minderåriga barn som bor tillsammans med den skyddssökande vårdnadshavaren i regel också ett sådant skyddsbehov. En prövning av om det finns risk för barnets hälsa säkerhet eller hälsa måste dock alltid göras utifrån förhållandena i varje enskilt fall. Beslut om placering ska meddelas av förvaltningsrätten efter ansökan från socialnämnden. En placering ska även kunna göras omedelbart av

socialnämnden och underställas förvaltningsrätten. I utkastet framhålls att det i akuta situationer kan behöva accepteras en tämligen hög grad av osäkerhet i bedömningen av om det är sannolikt att barnet behöver placeras tillsammans med en vårdnadshavare i skyddat boende.

Rätt till skolgång och hälsoundersökning

I utkastet föreslås bestämmelser för att tydliggöra elevers rätt att gå i skola när de vistas i skyddat boende, både i vistelsekommunen under tiden i skyddat boende och i hemkommunen vid återvändande dit, på motsvarande sätt som i dag gäller vid placering i hem för vård och boende, HVB. Vidare föreslås att regionen efter underrättelse från socialnämnden i anslutning till att placeringen inleds ska erbjuda barnet en hälsoundersökning. Kommunen ska ingå en överenskommelse med regionen om ett samarbete i fråga om barn och unga som placeras i skyddat boende.

God kvalitet, tillsyn och tillståndsplikt

Socialtjänstlagens bestämmelser om god kvalitet och tillsyn kommer utan lagändring att gälla även för skyddade boenden. Det innebär bland annat att boendena behöver vara bemannade med personal i tillräcklig omfattning för att motsvara enskildas behov av stöd och hjälp i boendet. För skyddade boenden som tar emot barn innebär det också att det behöver finnas personal som har kunskap om barns behov och rättigheter. I utkastet lämnas också förslag om att det ska krävas tillstånd från Inspektionen för vård och omsorg för att få driva enskild verksamhet i form av skyddat boende. Kommuner och regioner som driver sådan verksamhet ska anmäla detta till myndigheten.

Ikraftträdande

Lagändringarna föreslås träda i kraft i juli 2023.

Ekonomiska konsekvenser

De ekonomiska konsekvenserna för kommunerna av förslagen beräknas i lagrådsremissen till ca 335 mnkr per år. Bedömningen är att kommunerna redan i dag ansvarar för att vid behov tillhandahålla enskilda skyddat boende. Den ökade kvaliteten i skyddat boende medför därmed enligt lagrådsremissen en ambitionshöjning. Till det kommer kostnader för utredning och uppföljning av barn i skyddat boende, för handläggning i samband med domstolsprocessen om placering samt för upprättande av vårdplan och genomförandeplan, vilka utredningen ser som nya åtaganden för kommunerna. Dessutom föreslås medel tillföras för att stimulera kvalitetsutvecklingen i arbetet med skyddat boende. Det ger en sammantagen höjning av det generella statsbidraget till kommunerna med ca 335 mnkr per år.

Remissammanställningen

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, socialnämnden, Farsta stadsdelsnämnd, Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd och Södermalms stadsdelsnämnd.

Innehållsförteckning

Stadsledningskontoret.....	7
Socialnämnden.....	9
Farsta stadsdelsnämnd	14
Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd	15
Södermalms stadsdelsnämnd	16
Reservationer m.m.....	18

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 28 oktober 2022 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret ställer sig positivt till att barnets perspektiv och rättigheter tydligt lyfts i utkastet till lagrådsremiss. Förslagen kan sammantaget bidra till högre kvalitet i skyddade boenden och ett bättre stöd för barn och vuxna som vistas där.

Skyddat boende förs in i socialtjänstlagen

Stadsledningskontoret tillstyrker förslaget att insatsen skyddat boende regleras i socialtjänstlagen. Det tydliggör socialtjänstens ansvar och enskildas möjlighet till stöd. När det gäller grupper som har utsatts för våld eller hot utanför en nära relation, som exempelvis avhoppare från kriminella gäng, instämmer stadsledningskontoret i att även dessa grupper kan behöva skydd. Dock anser stadsledningskontoret att det är viktigt att klargöra vad som bör vara kommunens kontra polismyndighetens ansvar för dessa individer. Polisen ansvarar inom ramen för sitt uppdrag för brottsoffer- och personsäkerhetsverksamhet. I de fall det bedöms vara nödvändigt ansvarar polisen för att erbjuda ett skyddat boende inom ramen för denna verksamhet.

Barn bör beviljas en egen insats vid vistelse i skyddat boende

Stadsledningskontoret ser till stora delar positivt på förslaget att socialnämnden ska fatta beslut om placering av barn i skyddat boende, men även vissa risker som beskrivs närmare i följande avsnitt om en ny lag för placering när samtycke saknas från den andra vårdnadshavaren. Införandet av krav på vårdplan och uppföljning bedöms förstärka barnets rättigheter och innebära möjlighet till ett bättre stöd.

Ny lag med särskilda bestämmelser om placering av barn i skyddat boende när samtycke saknas från den andra vårdnadshavaren

Stadsledningskontoret bedömer att det är positivt att förslaget om en ny lag tydliggör alla parter ställning, rättigheter och skyldigheter i de fall barn medföljer en våldsutsatt förälder till skyddat boende och det genomförs mot en av vårdnadshavarnas vilja. Det bidrar till tydlighet i handlägningsprocessen och tillvaratar rättigheter hos de personer som besluten berör.

Det är också positivt att en placering ska kunna göras omedelbart av socialnämnden och underställas förvaltningsrätten samt att det i utkastet framhålls att det i akuta situationer kan behöva accepteras en tämligen hög grad av osäkerhet i bedömningen av om det är sannolikt att barnet behöver placeras tillsammans med en vårdnadshavare i skyddat boende. En placering i skyddat boende som kan avvaktas och föregås av en beslutsprocess under flera veckors tid, som är öppen och transparent för båda vårdnadshavarna, är en ytterst sällan förekommande situation.

Samtidigt vill stadsledningskontoret framhålla att det finns en risk för att en våldsutsatt vårdnadshavare kan avstå att söka skydd och stanna kvar hos en våldsutövande vårdnadshavare utifrån osäkerhet om socialnämnden kommer att bedöma att det finns tillräcklig grund för placering. Även vetskapen om att beslutet att placera barnet i skyddat boende avgörs vid en muntlig förhandling i domstol kan bidra till att den våldsutsatta inte söker skydd. En våldsutsatt vårdnadshavare som väljer bort att ansöka om skyddat boende kommer i stället att erbjudas bistånd i form av hotell eller vandrarhem, dit barnet kan följa med utan att den andra vårdnadshavaren informeras på förhand och utan krav på samtycke. Detta skulle leda till en än mer utsatt situation för barnet än vad som skulle ha varit fallet på ett skyddat boende. Det finns även problem med att låta placeringen av barnet bygga på den våldsutövande vårdnadshavarens eventuella samtycke då ett samtycke när som helst kan tas tillbaka samt då det finns en risk för att villkor stipuleras för att samtycket ska kvarstå.

Skolgång

Stadsledningskontoret tillstyrker förslagen som tydliggör barnets rätt till skolgång i samband med placering i skyddat boende. Det bör dock påpekas att bristande samverkan mellan skola och socialtjänst inte är det enda hindret för en obruten och fungerande skolgång. Även till exempel rädslor för att våldsutövaren ska få reda på var barnet är kan ha betydelse. En annan faktor är att det ibland kan vara svårt för barnet att börja en ny skola, vara där ett par månader – utan att kunna berätta var hen bor eller hur länge hen ska stanna i skolan – och sedan byta skola igen vid utflyttning från det skyddade boendet. Det är därför positivt att möjligheten till undervisningslösningar i det skyddade boendet lyfts i utkastet.

God kvalitet, tillsyn och tillståndsplikt

Det är positivt att införandet av skyddat boende i socialtjänstlagen innebär att socialtjänstlagens bestämmelser om god kvalitet och tillsyn kommer att gälla även för

skyddade boenden, inte minst att det för skyddade boenden som tar emot barn behöver finnas personal som har kunskap om barns behov och rättigheter. Stadsledningskontoret tillstyrker också förslagen om tillståndsplikt för skyddade boenden.

Ekonomiska konsekvenser

De förslag som läggs fram i utkastet kommer att medföra utökat ansvar och ökade kostnader för kommunerna. Stadsledningskontoret delar inte Socialdepartementets uppfattning att det i dag föreligger en skyldighet för kommunerna att ansvara för och erbjuda den specifika insatsen skyddat boende. Staden gör i den delen samma bedömning av rättslaget som SKR framfört i sitt yttrande över utredningsförslaget med likande innehåll den 20 april 2018. Den föreslagna författningsregleringen är därmed fråga om ett nytt åtagande för kommunerna vilket innebär att finansieringsprincipen ska tillämpas fullt ut. Stadsledningskontoret bedömer vidare att ökningen av kostnaderna enligt utkastets beräkningar i flera delar är för lågt räknade. Den föreslagna beslutsprocessen kring placering av barn i skyddat boende bedöms vara både tid- och resurskrävande och stadsledningskontoret bedömer att placeringar i skyddat boende i de allra flesta fall behöver ske omedelbart och utan båda vårdnadshavares samtycke.

Stadsledningskontoret vill också framhålla att kostnaden för att erbjuda skyddat boende till andra än personer utsatta för våld i nära relation behöver kostnadsberäknas särskilt. Det är ytterst angeläget att skyddet utformas på ett ändamålsenligt sätt och att grupper som bör hållas isär inte blandas. Även om gruppen avhoppare från kriminella gäng är begränsad i antal, i jämförelse med de som utsätts för våld i nära relation, så är det en grupp där insatserna för vård och skydd är kostsamma. Precis som beskrivs i utkastet bör vuxna som behöver skydd för att de är avhoppare från kriminella gäng inte placeras tillsammans med personer som är våldsutsatta i nära relation. Det kan innebära ytterligare kostnader.

Stadsledningskontoret föreslår att remissen besvaras med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Socialnämnden

Socialnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 25 oktober 2022 följande.

Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på kommunstyrelsens remiss av Utkast till lagrådsremiss Ett fönster av möjligheter – stärkta rättigheter för barn och vuxna i skyddat boende.

Ersätтарыttrande av Anna Rantala Bonnier (Fi), se Reservationer m.m.

Socialförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 23 september 2022 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen ställer sig positiv till att barnets perspektiv och rättigheter så tydligt lyfts i utkastet till lagrådsremiss. Förslaget att skyddat boende ska regleras i

socialtjänstlagen och definieras juridiskt är välkommet ur kvalitetssynpunkt och tydliggör socialtjänstens ansvar. Idag är variationen stor på olika skyddade boenden avseende lämpligheten för att ta emot barn. Det är positivt att utkastet föreslår att kvalitetskrav ska ställas och att skyddade boenden ska bli tillståndspliktiga.

Förvaltningen ser också positivt på att barnets tillgång till hälso- och sjukvård lyfts och säkerställs. Även i samband med andra typer av placeringar har det framkommit att hälsofrågor lätt kommer i skymundan och vi vet att hälsan hos placerade barn och våldsutsatta barn är sämre än hos andra barn i samma åldersgrupp. Detsamma gäller säkerställandet av barnets rätt till skolgång i samband med placering i skyddat boende. Där ser dock förvaltningen att bristande samverkan mellan skola och socialtjänst inte är det enda hindret för en obruten och fungerande skolgång. Även till exempel rädslor för att våldsutövaren ska få reda på var barnet är spelar in och försvårar. En annan faktor är att det ibland kan vara svårt för barnet att börja en ny skola, vara där ett par månader – utan att kunna berätta var hen bor eller hur länge hen ska stanna i skolan – och sedan byta skola igen vid utflyttning från det skyddade boendet. Ett förslag som har lyfts i andra sammanhang har varit att skapa undervisningslösningar i de skyddade boendena i de fall skolgång i närbelägen skola inte kan säkerställas. För barn i skyddat boende i Stockholm stad säkerställs exempelvis skolgången genom undervisning på plats via utbildningsförvaltningens Lärteam om barnet inte kan delta i ordinarie skolas undervisning eller gå i närbelägen skola.

Utkastet föreslår att skyddat boende inte ska vara en insats som enbart riktar sig till personer som utsatts för våld i en nära relation utan även kunna ta emot exempelvis avhoppare från kriminella gäng. Förvaltningen håller med om att det finns andra grupper än personer som utsatts för våld i nära relation och deras barn som kan behöva skydd, som exempelvis personer som har sex mot ersättning eller offer för människohandel för sexuella ändamål. Dock anser förvaltningen att det är viktigt att klargöra vad som är kommunens ansvar kontra polismyndighetens ansvar för dessa individer. Förvaltningen vill också framhålla att det är ytterst angeläget att skyddet utformas på ett ändamålsenligt sätt och att grupper som bör hållas isär inte blandas. Vuxna som behöver skydd för att de är avhoppare från kriminella gäng bör enligt förvaltningen inte placeras tillsammans med personer som är våldsutsatta i nära relation. Även om gruppen avhoppare från kriminella gäng är begränsad i antal, i jämförelse med de som utsatts för våld i nära relation, så är det en grupp där insatserna för vård och skydd är kostsamma. Därför är det angeläget att tydliggöra olika huvudmäns uppdrag gällande gruppen i relevant lagstiftning och därefter tillämpa finansieringsprincipen.

Förvaltningen ställer sig positiv till att den våldsutsattas juridiska förutsättningar att bo kvar i bostaden ses över och utreds vidare. Förvaltningen anser att detta i regel inte skulle vara ett alternativ till ett skyddat boende för en vårdnadshavare med skyddsbehov men att det ur ett barnrättsperspektiv är en god lösning när behov av skyddade adressuppgifter inte bedöms föreligga.

Förvaltningen har i tidigare remissvar pekat på utmaningen med att barnet inte längre ska betraktas som medföljande till sin vårdnadshavare, utan istället ska placeras på det skyddade boendet. Utkast till lagrådsremiss Ett fönster av möjligheter – stärkta rättigheter för barn och vuxna i skyddat boende lyfter att det i dag inte finns någon uttrycklig bestämmelse som reglerar situationen då ett barn följer med en vårdnadshavare till ett skyddat boende. När en vårdnadshavare får insatsen skyddat boende och ett barn följer med vårdnadshavaren till det skyddade boendet fattar socialnämnden därför inte något beslut om insats för barnet. Förvaltningen anser att det ur ett barnrättsperspektiv både finns för- och nackdelar med att som i dagsläget låta den våldsutsatta föräldrarnas beslut även omfatta barnet.

I barnkonventionen betonas föräldrars ansvar för barnets fostran och utveckling. Barnkonventionen slår också fast att barnet ska skyddas från alla former av fysiskt eller psykiskt våld och att föräldrar ska stötta barnet i att få sina rättigheter uppfylla. När en förälder bryter upp från en våldsam relation har socialnämnden inte alltid på förhand kännedom om barnets situation. Beslutet att söka skydd är den våldsutsatta föräldrarnas och det är sällan ett beslut som socialnämnden har anledning att överpröva utifrån den begränsade kännedom som nämnden i regel har om barnets situation. Förslaget till lag med särskilda bestämmelser om placering av barn i skyddat boende beskriver en process som till stora delar liknar en LVU-process där beslutet fattas i förvaltningsrätten.

Om placering i skyddat boende inte kan avvaktas med hänsyn till risken för barnets säkerhet eller hälsa kan beslut om omedelbar placering fattas av socialnämnden eller, om beslutet inte kan avvaktas, av nämndens ordförande eller någon annan ledamot som nämnden har förordnat. Beslut om omedelbar placering i skyddat boende och handlingar i ärendet ska lämnas till förvaltningsrätten inom en vecka.

Förvaltningsrätten ska i sin tur pröva beslutet så snart som möjligt. Om beslutet inte har underställts förvaltningsrätten inom föreskriven tid, upphör den omedelbara placeringen. Socialnämnden ska inom fyra veckor från den dag beslutet verkställdes ansöka hos förvaltningsrätten om att barnet ska placeras i skyddat boende.

Förvaltningsrätten får medge förlängning av denna tid, om ytterligare utredning gör det nödvändigt. Om ansökan om placering i skyddat boende inte har gjorts i tid eller om det inte längre finns skäl för en omedelbar placering i skyddat boende ska socialnämnden, eller i förekommande fall, rätten besluta att placeringen ska upphöra. Lagförslaget anger också att förvaltningsrätten och kammarrätten ska hålla muntlig förhandling i mål om placering i skyddat boende om detta inte är uppenbart obehövligt. Muntlig förhandling ska alltid hållas om någon part begär det och parterna ska upplysas om sin rätt att begära muntlig förhandling. Om en part som har kallats vid vite att inställa sig personligen till en förhandling uteblir, får rätten besluta att han eller hon ska hämtas till rätten omedelbart eller till en senare dag.

I utkastet framhålls att det är nödvändigt med en möjlighet att kunna göra en omedelbar placering i skyddat boende i de fall beslutet inte kan avvaktas.

Förvaltningen vill framhålla att en placering i skyddat boende som kan avvaktas och föregås av en beslutsprocess under flera veckors tid, som är öppen och transparent för

båda vårdnadshavarna, är en ytterst sällan förekommande situation. Förvaltningen bedömer att det i så fall primärt handlar om situationer där det inte är barnets andra vårdnadshavare som har utövat våldet och det trots detta bedöms vara till barnets bästa att vistas i det skyddade boendet tillsammans med den våldsutsatta föräldern. Förvaltningen lyfte i tidigare remissvar till Ett fönster av möjligheter – stärkt barnrättsperspektiv för barn i skyddat boende (SOU 2017:112) en farhåga inför att den våldsutsatta vårdnadshavaren tar tillbaka sin ansökan om det finns en risk för att den andra föräldern inte samtycker till en frivillig placering och det inte är säkerställt att socialnämnden bedömer att det finns tillräcklig grund för ett beslut om placering av barnet utan den andra vårdnadshavarens samtycke. I remissvaret problematiserades också den våldsutövande vårdnadshavarens eventuella samtycke till placering i skyddat boende då ett samtycke när som helst kan tas tillbaka samt då det finns en risk för att villkor stipuleras för att samtycket ska kvarstå. Det tidigare remissvaret lyfte också en farhåga för att en våldsutsatt vårdnadshavare som väljer bort att ansöka om skyddat boende istället kommer att erbjudas bistånd i form av hotell eller vandrarhem, dit barnet kan följa med utan att den andra vårdnadshavaren informeras på förhand och utan krav på samtycke. Detta skulle leda till en än mer utsatt situation för barnet än vad som skulle ha varit fallet på ett skyddat boende. Denna farhåga kvarstår och förstärks med det nya lagförslaget som innebär att fler aktörer ska fatta beslut i frågan. Det är rimligt att anta att det finns en risk för att en våldsutsatt vårdnadshavare kan avstå att söka skydd och stanna kvar hos en våldsutövande vårdnadshavare med vetskap om att beslutet att placera barnet i skyddat boende avgörs vid en muntlig förhandling i domstol. Enligt nuvarande regelverk kan den våldsutsatta vårdnadshavaren och barnet komma i säkerhet på skyddat boende innan den andra vårdnadshavaren får veta att den våldsutsatta har sökt hjälp. Nuvarande regelverk medför heller ingen direkt överprövning av den våldsutsatta vårdnadshavarens beslut att söka skydd för sig själv och sitt barn. Uppgifter om var barnet befinner sig dokumenteras inte i barnets akt i dagsläget. Även om det i lagförslaget finns bestämmelser kring möjligheten att hemlighålla barnets vistelseort ska socialnämnden enligt förslag till lag med särskilda bestämmelser om placering av barn i skyddat boende minst var tredje månad överväga om ett sådant beslut fortfarande behövs. Förvaltningen bedömer att behov av skyddat boende i princip är liktydigt med behov av hemlighållande av uppgifter om var barnet vistas. Förvaltningen vill också framhålla att uppgifter om barnets vistelseadress i skyddat boende inte får röjas under några omständigheter då det kan medföra fara för både det aktuella barnet och dennes vårdnadshavare men också för andra som skyddas på adressen.

Förvaltningen reagerar på att det av utkastets förslag framkommer att kompetensen om våld inom socialtjänsten anses vara säkerställd utifrån att det sedan 2018 finns ett regelverk på plats som säger att det är obligatoriskt att undervisa om mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer bl.a. i socionomutbildningen. Våld är ett ytterst komplext område och det krävs både kunskap, erfarenhet och god samverkan och dialog mellan socialtjänsten olika verksamhetsområden. Vid uppgifter om våld står ofta ord mot ord och inte sällan beskriver båda vårdnadshavarna på ett trovärdigt sätt

att den utsatts för fysiskt och/eller psykiskt våld av den andra föräldern. Socialnämnden behöver i dessa situationer ofta förhålla sig helt utifrån en ovetskap om hur det faktiskt förhåller sig. Förvaltningen kan ifrågasätta om det är rimligt att överlämna åt socialnämnden att avgöra huruvida ett barn omedelbart ska skyddas i en sådan situation. Förvaltningen anser att det i utkastet fortfarande saknas vägledning kring på vilka grunder socialnämnden ska fatta beslut gällande barnet som går emot en vårdnadshavares vilja. Så länge det är oklart lämnas ett utrymme för personliga och godtyckliga tolkningar. Om socialnämnden å andra sidan ska låta den våldsutsatta vårdnadshavarens beslut även omfatta barnet innebär förslaget en juridiskt och administrativt omfattande process som i praktiken inte gör någon skillnad vad gäller det faktiska beslutsfattandet. Då socialtjänsten redan idag bekostar vistelsen i skyddat boende för medföljande barn har socialtjänstens redan idag möjlighet att medverka till andra lösningar för ett barn i de fall vistelsen i skyddat boende inte bedöms vara till barnets bästa.

Utkastet tar upp att det har framkommit att Åklagarmyndigheten är tveksam till att det, vid bedömningen av om det är sannolikt att barnet behöver skyddat boende, kan behöva accepteras en hög grad av osäkerhet, vilket kan göra att omedelbar placering kan komma att utnyttjas i exempelvis vårdnadstvister. I redogörelsen för skälen till utkastets förslag delas inte den farhågan då det med hänsyn till att de rättssäkerhetsaspekter som kringgärdar den omedelbara placeringen i skyddat boende, bl.a. att beslutet ska underställas förvaltningsrätten inom en vecka från beslutet och rätten till offentligt biträde, borgar för att förutsättningarna för en placering blir grundligt belysta. Förvaltning vill här påpeka att en vecka såväl som fyra veckor är en alltför kort tid för att grundligt belysa den komplexa verklighet som barnet ofta befinner sig i. Det handlar ofta om en situation där både vårdnadshavare och andra personer i barnets privata och professionella nätverk lämnar motsägelsefulla beskrivningar. Förvaltningen delar Åklagarmyndighetens farhåga och bedömer att det kan komma att uppstå situationer där ett barns skyddsbehov missbedöms och att barnet inte beviljas behövlig placering i skyddat boende med hänvisning till att det antas röra sig om en vårdnadskonflikt mellan vårdnadshavarna. Vice versa finns det också skäl att anta att omotiverade vistelser i skyddat boende i viss mån kan komma att undvikas med det nya lagförslaget. Förvaltningen anser dock att nyttan med detta inte överstiger betydelsen av risken att beslutande instanser fattar ett felaktigt beslut.

Förvaltningen anser att kravet på att utreda barnets situation och behov när ett barn följer med en vårdnadshavare till ett skyddat boende ligger helt i linje med en barnrättsbaserad socialtjänst. Att vistas i ett skyddat boende är inte en lösning på problemet utan en skyddsåtgärd i syfte att minska risken för att barnet fortsatt ska uppleva våld. Barn i skyddat boende har både traumatiska upplevelser bakom sig och en osäker framtid framför sig. Dessutom är barnets vårdnadshavare ofta djupt påverkad av sin egen kris vilket kan medföra att barnets behov inte fullt ut tillgodoses av den våldsutsatta föräldern. Att ett barn kommer till ett skyddat boende är därmed inte en faktor som talar för att en utredning avseende barnets situation och behov kan avslutas utan tvärt om ett tydligt tecken på att barnets situation och behov behöver

uppmärksammas, utredas och följas. Detta skulle med fördel kunna regleras i lagstiftningen som alternativ till en helt ny lagstiftning som riskerar att höja trösklarna för att den våldsutsatta ska söka hjälp.

Förvaltningen välkomnar de förslag som handlar om en ambitionshöjning när det gäller barn i skyddat boende. Barn i skyddat boende bör enligt förvaltningens mening vara aktuella för utredning eller insats vid barn- och unga enheterna (BoU) och ges information, möjlighet till delaktighet och uppföljning bör göras efter att barnet har lämnat boende. Barnet bör också beviljas adekvat stöd under och efter vistelsen samt möjlighet till skolgång och annan pedagogisk verksamhet för barn som inte är skolpliktiga.

De utredningsförslag som läggs fram i utkastet kommer att medföra utökat ansvar och ökade kostnader för kommunerna. Det är därför positivt att det föreslås att staten ska bidra med finansiering av utredningens förslag genom att utöka det generella stadsbidraget till kommunerna. Förvaltningen bedömer dock att ökningen av kostnaderna enligt utkastets förslag är för lågt räknade. Den förslagna beslutsprocessen kring placering av barn i skyddat boende bedöms vara både tid- och resurskrävande och förvaltningen bedömer att placeringar i skyddat boende i de allra flesta fall behöver ske omedelbart och utan båda vårdnadshavares samtycke.

Farsta stadsdelsnämnd

Farsta stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 20 oktober 2022 följande.

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen av Ett fönster av möjligheter - stärka rättigheter för barn och vuxna i skyddat boende, utkast till lagrådsremiss.

Farsta stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 26 september 2022 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen ser positivt på att förslaget utgår från kunskapsgrund gällande våld i nära relationer och dess konsekvenser för barn. Lagförslaget stärker barns rättigheter och skydd samt skapar ökad delaktighet. Beslut om placering tas med hänsyn till barnets situation och behov på kort och på lång sikt.

Förslaget tar hänsyn till behovet att minska risken att den skyddsbehövande föräldern lämnar det skyddade boendet och att barn därmed riskerar att uppleva våld igen. Om föräldern stannar på det skyddade boendet innebär det att barn inte fortsätter bo kvar med en våldsutövande förälder, att säkerheten är i fokus, att barns behov av skola och fritid är synliggjorda samt att umgänge med en våldsutövande förälder kan regleras.

Andra positiva delar med förslaget är att det tydliggör alla parter ställning, rättigheter och skyldigheter i de fall barn medföljer en våldsutsatt förälder till skyddat boende och det genomförs mot en av vårdnadshavarnas vilja. Det bidrar till tydlighet

i handläggningsprocessen och tillvaratar rättigheter hos de personer som besluten berör.

Om en barnavårdsutrednings bedömning är att det finns behov av öppenvårdsinsatser men det saknas samtycke från en eller båda vårdnadshavarna behöver utredningen avslutas utan beslut om insats. Med nuvarande lagstiftning blir följden att om barnet fortfarande vistas i skyddat boende med en förälder sker ingen uppföljning av barnets situation och barnets rättigheter riskerar att inte bli beaktade. Lagförslaget om att barnet omfattas av ett beslut om placering i det skyddade boendet stärker barnets situation genom att det finns ett fortsatt ansvar för socialnämnden att följa upp och fortsätta bedöma barnets behov.

Förslaget om tillståndsplikt för enskilt drivna skyddade boenden samt förslaget om registerkontroll för personal bidrar till stärkt kvalitet för de barn och föräldrar som vistas i skyddade boenden.

Lagförslagen kommer att innebära fler arbetsuppgifter i handläggningsprocessen och kostnadsberäkningar behöver ta hänsyn till vilka kompetenshöjande åtgärder som behövs samt vilka resurser som särskilt krävs för att uppfylla kraven på skydd och säkerhet för våldsutsatta barn och föräldrar.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd

Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 27 oktober 2022 följande.

Remissen besvaras med förvaltningens tjänsteutlåtande.

Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 19 september 2022 har i huvudsak följande lydelse.

Följande författningsförslag kan komma att påverka socialtjänstens arbete.

Förslag till lag med särskilda bestämmelser om placering av barn i skyddat boende
Förvaltningen vill inledningsvis framhålla att placeringar på skyddat boende i regel mer än undantag sker i akuta situationer utan samtycke från den vårdshavare som inte placeras på skyddat boende. Utifrån att förslaget markerar att barn är en självständig individ med egna rättigheter där det ska vara avgörande vad som är bäst för barnet ställer sig förvaltningen positiv till detta förslag. Förvaltningen ser positivt på att barnets rätt stärks i samband med placering på skyddat boende, och ser positivt på att krav om vårdplan införs i samband med placering av barn på skyddat boende. Dock vill förvaltningen framhålla att den föreslagna placeringsformen kan innebära en kostnadsökning för de barn som är placerade på skyddade boenden. Detta då förslaget kan innebära högre krav på utförarna. Förvaltningen ser att det blir extra viktigt med samsyn mellan olika verksamhetsområden inom förvaltningen och eventuellt kan viss förberedelse av förvaltningens organisation behövas.

I förslag framgår att muntliga förhandlingar ska hållas om någon part i målet begär detta i samband med beslut om placering. Vidare framgår i förslag att sökanden eller klaganden och den som har att svara i målet får delta i en muntlig förhandling genom ljudöverföring eller ljud- och bildöverföring. Förvaltningen vill uttrycka oro för att brottsoffer, trots möjlighet till deltagande på distans, riskerar att bli mer utsatta, och att denna möjlighet till muntlig förhandling kan komma att ske på bekostnad av våldsutsatta personer.

I förslaget framgår att beslut om placering av barn på skyddat boende hanteras av socialnämnden och förvaltningsrätten. Förvaltningen vill framhålla att frågan om våld i nära relationer är komplex, där många personer som tar emot insatsen skyddat boende är ambivalenta i sitt beslut. Ett ökat antal rättsprocesser i samband med placering på skyddat boende kan därför bidra till att vuxna personer tackar nej till insats eller väljer att avsluta pågående insats i förtid. Vidare vill förvaltningen framhålla att förslaget har stora likheter med lag (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU), men med mindre kriterier för användande. Om förslag träder i kraft ser förvaltningen ett behov av tydliga instruktioner och vägledning i hur dessa beslut ska fattas.

Inspektionen för vård och omsorg (IVO)

Förvaltningen ställer sig positiva till att det ska krävas tillstånd från Inspektionen för vård och omsorg för att få driva verksamhet i form av skyddat boende. Dock vill förvaltningen framföra att skyddet kan begränsas om förteckningen av skyddade boenden bedöms som en allmän handling, och därmed kan lämnas ut på begäran. Förvaltningen vill i samband med detta framhålla att det är önskvärt med varierad grad av personaltäthet på olika typer av skyddade boenden. Detta för att kunna göra placeringar efter behov hos våldsutsatta och medföljande barn.

Elevers rätt att gå i skolan när de vistas i skyddat boende Förvaltningen ställer sig positiv till förslaget om bestämmelser för att tydliggöra elevers rätt att gå i skola när de vistas i skyddat boende.

Vidare ställer sig förvaltningen positiv till förslaget om att vårdnadshavare som är placerad med barnet ensam för fatta beslut om byte av skola eller förskola.

Södermalms stadsdelsnämnd

Södermalms stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 20 oktober 2022 följande.

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Södermalms stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 28 september 2022 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen ställer sig positiv till förslagen i lagrådsremissen. Förslagen kan förbättra skydd och stöd till personer som är i behov av skyddat boende och även

stärka barnrättsperspektivet för barn som följer med till ett skyddat boende. Förslaget om en ny lag som säkerställer möjligheten att placera ett barn utan båda vårdnadshavares samtycke skulle medföra ett ökat skydd för barnet. Genom förslaget att ett barn som följer med en vårdnadshavare till skyddat boende beviljas detta som en egen insats och omfattas av socialnämndens ansvar som gäller för barn som placeras utanför hemmet uppnås att barnets egna behov av skydd, stöd och hjälp synliggörs.

Förvaltningen vill understryka vikten av det som lyfts fram i lagrådsremissen att barn och unga i skyddat boende ska ha rätt till utbildning i förskoleklass, grundskola och anpassad grundskola i vistelsekommunen.

Förvaltningen bedömer att förslagen kommer att leda till ökade kostnader för kommunerna, regionerna och staten men ha positiva effekter för barns rättigheter, jämställdhet och skyddsbehövande personer och på sikt även samhällsekonomin.

Slutligen vill förvaltningen framhålla vikten av att verksamheter som skyddade boenden blir tillståndspliktiga. Detta medför en ökad kontroll på kvalitet, säkerhet och ökad insyn.

Reservationer m.m.

Socialnämnden

Ersätтарыttrande av Anna Rantala Bonnier (Fi)

Sveriges kvinnojourer har byggts upp av tusentals frivilliga krafter. Jourerna har erbjudit ett skydd och/eller stöd för kvinnor och barn som utsatts för våld. Stödet och skyddet har byggts på och utvecklats ur jämlika relationer mellan kvinnor som bor i skyddat boende och de som arbetar som volontärer eller är anställda i jourerna. De ideella jourerna bygger på kvaliteter som privata eller offentliga jourer sällan kan erbjuda. När Feministiskt Initiativ satt vid makten i staden tredubblade vi stödet till kvinno- och tjejjourerna eftersom vi vet vilken ovärderlig kunskap de besitter och vilken unik och viktig roll de har i samhället.

Lagförslag och förändringar måste ta hänsyn till de ideella jourernas särskilda och unika kvaliteter. Det kan inte ligga i samhällets intresse att slå sönder en fungerande verksamhet i civilsamhället. Särskilt som de offentliga och privata jourerna inte erbjuder högre kvalitet. Därför anser vi att, även om det är positivt med ökad tillsyn av skyddat boende, att kraven måste vara förenliga med olika behov hos våldsutsatta kvinnor och barn. Alla som behöver skyddat boende behöver inte dygnet runt bemanning eller omfattande fysiska säkerhetsåtgärder på själva fastigheten. Alltför strikta bestämmelser kring detta riskerar att både slå undan benen på en del av kvinnojourerna som tillhandahåller bemanning dagtid samt öka kostnaderna markant för kommunerna trots att behoven inte alltid kräver det.

Det finns en god ambition i förslaget att barn ska räknas som egna placeringar på skyddat boende. Det ger barnet mer rättigheter, större krav kan ställas både på boendet och på socialtjänsten rörande vad barn som bor på skyddat boende kan få för insatser. Dock bör understrykas att skyddat boende är en högst tillfällig insats som syftar till att skydda kvinnor och barn från fortsatt våld som i princip alltid kommer från en man som de levt tillsammans med och som ofta är vårdnadshavare för barnet som ska placeras. Att lösa detta med ett lagförslag som i grunden kräver samtycke från båda vårdnadshavarna och i annat fall måste tas särskilda beslut kring anser vi medför ett antal risker. Precis som socialförvaltningen skriver så riskerar det att medföra en högre arbetsbelastning på handläggare inom socialtjänsten samt avsevärt högre kostnader för kommunen. Det ställer också höga krav på snabbt och tydligt samarbete mellan enheter vilket behövs men också är ett dokumenterat utvecklingsområde just när det gäller våld. Dessutom vet vi av erfarenheter att det kan uppkomma diskussioner om vilken enhet som ska betala placeringen och vem som iså fall har rätt att besluta om den. Vi ser därför att det kan uppkomma svårigheter inom socialtjänsten vilket i värsta fall kan leda till att de kvinnor och barn som behöver skydd blir lidande.

I övrigt är vi eniga med socialförvaltningen att förslaget även kan innebära högre trösklar och risker för att man tackar nej till placering på skyddat boende utifrån risken att våldsutövaren ställer krav för att samtycka eller att beslutsprocessen kring barnen medför känsla av osäkerhet eller rädsla för att förlora sitt barn. En rädsla som ofta redan är stark hos kvinnor som söker skydd mot våld.

Ett annat tänkbart problem handlar om kvinnor som har barn med en annan man är förövaren men där barnet bor hos kvinnan och det anses lämpligt att även det barnet följer med vid en placering. I det fallet kan det uppstå en komplicerad situation där en vårdnadshavare som inte nödvändigtvis utgör ett hot, men som av andra skäl kan ha en svår relation till kvinnan eller barnet, till exempel efter en komplicerad separation, blir den som måste samtycka till placering.

Feministiskt Initiativ sympatiserar som sagt med promemorians intentioner med att stärka barns rättigheter men ser många risker med en mer komplicerad placerings process som i värsta fall försvårar möjligheterna att skydda kvinnor och barn från mäns våld. Istället för ändrad lagstiftning borde man kunna se över riktlinjerna för placeringar för barn som är medföljande och ställa krav på att socialtjänsten placerar på boenden med särskilt stöd för barn samt går in med ökade insatser även för medföljande barn. Något som idag inte alltid görs.